

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Невропсихопатологія та клініка інтелектуальних порушень			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент			
Галузь знань	А Освіта				
Спеціальність	А6.02 Спеціальна освіта.				
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	I бакалаврський				
Форма навчання	денна				
Курс	2				
Семестр	3				
Обсяг дисципліни	Кредити	3,5	Години	105	
	Лекційні			18	
	Практичні/семінарські			18	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			69	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Кашуба Людмила Володимирівна, канд.пед.наук, доцент				
Контактна інформація	kashubamila@gmail.com https://orcid.org/0000-0002-4569-3205				
Кафедра	спеціальної освіти				
Факультет	освітніх наук та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Курс розрахований на сучасні досягнення в галузі невропсихопатології та клініки інтелектуальних порушень.; діагностування синдромів порушень вищих психічних функцій при локальних ураженнях кори головного мозку; розмежування клінічних та психолого-педагогічних проявів мовленнєвих порушень.</p> <p>Відповідає на питання встановлення закономірностей та особливостей навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для дітей з неврологічними розладами та порушеннями мовленнєвого розвитку; використання різних спеціальних технічних засобів, які допомагають дітям з неврологічними розладами в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; застосування міждисциплінарних та системних підходів; визначити ефективні шляхи та засоби профілактики невротичних станів; виявляти особливості та шляхи покращення життя та діяльності дітей із психофізичними порушеннями в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах). Дисципліна займає значуще місце серед різних курсів в освітній програмі</p>				
Мета	<p>Мета курсу “Психоневропатологія та клініка інтелектуальних порушень” – висвітлити закономірності і особливості розвитку, виховання та навчання дітей з інтелектуальними порушеннями, у яких внаслідок фізичного або морфологічного дефекту порушується нормальний хід загального розвитку. Показати, що такі відхилення в розвитку викликані хвороботворним впливом і виникає необхідність створення спеціальних умов для навчання та виховання таких дітей; дати майбутньому педагогу, дефектологу сучасні знання про особливості нервової системи, психічного розвитку дітей з особливими потребами, про механізми перебігу психічних процесів,</p>				

	пов'язаних з порушенням психіки, нервової системи, визначити корекційно-розвивальні підходи та методи діагностики
Компетентності	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>СК-6. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями психофізичного розвитку в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, реабілітаційних установах.</p> <p>СК-9. Здатність застосовувати основні технологічні підходи до планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей осіб з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>СК-15. Здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку.</p>
Програмні результати	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p> <p>РН 3 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>РН 9 Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах середньої освіти тощо.</p> <p>РН 16 Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
Зміст дисципліни	<p>Клініка інтелектуальних порушень</p> <p>Розділ 1. Психолого-педагогічна характеристика дітей з розумовою відсталістю</p> <p>Тема 1. Поняття «розумова відсталість». Причини виникнення.</p>

	<p>Ступені розумової відсталості Тема 2. Олігофренія. Класифікація та клініка олігофреній. Деменція. Форми та клініка деменцій. Логопедична допомога дітям з розумовою відсталістю.</p> <p>Розділ 2. Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку</p> <p>Тема 3. Поняття «затримка психічного розвитку». Класифікація ЗПР. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗПР. Зміст корекційно-розвиткового навчання дітей із ЗПР Система освіти дітей з порушеннями інтелекту</p> <p>Невропсихопатологія</p> <p>Розділ 3. Невропатологія</p> <p>Тема 4. Вступ до невропатології. Невропатологія, її завдання та зв'язок з дефектологією. Будова, функції та патологія вегетативної нервової системи.</p> <p>Тема 5. Основні неврологічні синдроми. Периферичний параліч, його причини та симптоми. Центральний параліч, його причини та симптоми.</p> <p>Тема 6. Патологічні процеси, які ушкоджують нервову систему.</p> <p>Розділ 4. Психопатологія сенсорних систем</p> <p>Тема 7. Поняття про психічне здоров'я. Психологія регуляції поведінки. Види порушень чутливості. Зорові порушення та причини їх виникнення. Порушення слуху, їх причини та симптоми протікання. Порушення вищих кіркових функцій.</p> <p>Тема 8. Зміст і задачі психопатології. Етіологія, патогенез і класифікація психічних захворювань. Загальна психопатологія.</p> <p>Тема 9. Психопатологічна оцінка особливостей психічного стану при розумовій відсталості</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> *методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, *екзамен. *Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе. *Комп'ютерного контролю: тестові програми. *Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам: поточний контроль – 20, самостійна робота -18, модульні контрольні – 22, залік – 40. Форма підсумкового контролю: залік. Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Таблиці відповідності шкалоцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти»: 90-100 і більше - А (відмінно); 82-89 - В (дуже добре); 75-81 - С (добре); 67-74 - D (задовільно); 60-66 - E (достатньо); 35-59 - FX (незадовільно з можливістю повторного складання); 34 і менше - F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Виконання завдань практичного заняття контролюється під час</p>

	<p>проведення відповідного практичного заняття. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми. Результати поточного контролю з практичного заняття фіксуються в журналі обліку навчальних занять групи на окремій сторінці за відповідну тему. Критеріями оцінювання практичних занять є:</p> <p>0 балів – відсутність студента на занятті; 1 бал – присутність студента на занятті, наявність в зошиті частини роз’язаних задач; 2 бали – наявність в зошиті всіх задач, розв’язаних на занятті; участь у розв’язанні задач, володіння основними поняттями відповідної теми; 3 бали – наявність в зошиті всіх задач, розв’язаних на занятті; активна участь у розв’язанні задач, вміння самостійно розв’язувати задачі відповідної теми з семестрового завдання; При усних (письмових) відповідях додатковими критеріями оцінки мають бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> *повнота розкриття питання; *логіка викладання, культура мовлення; *емоційність та переконанність; *використання посилання на основну та додаткову літературу (підручники, навчальні посібники, журнали тощо); *підготовка та супроводження усної відповіді (доповіді) мультимедійною презентацією матеріалу за допомогою комп’ютерної техніки, а також інших різних технічних засобів (слайдів, схем, макетів, власних малюнків тощо); *аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. <p>Мінімальним позитивним результатом участі студента у занятті має бути наявність в зошиті всіх задач, розв’язаних на занятті, володіння основними поняттями і законами відповідної теми.</p> <p>Пропущенні заняття студент зобов’язаний відпрацювати.</p> <p>Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, практичних занять, поточну роботу студента на практичних, виконання самостійної роботи, написання модульної контрольної роботи. Виконання модульної контрольної роботи здійснюється з використанням роздрукованих завдань.</p> <p>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</p> <p>Змістовий модуль (кожний) – 20 (7- практичні, 6 –виконання самост. роботи, 7- макс. кількість). Екзамен - 40. Підсумкова оцінка - 100</p>
<p>Методичне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кашуба Л.В. Лекції та практичні завдання онлайн в класрумі 2. Kolesnyk, A., Barna, C., Kashuba, L., Biriukova, T., Rudenko, T., & Khrabra, S. (2022). The Neurovegetative Status of Children 5-7 Years Old. <i>BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience</i>, 13(4), 421-435. https://doi.org/10.18662/brain/13.4/396 (Web of Science) 3. Кашуба Л.В., Вдовенко В.В. Методичні основи навчання елементам комп’ютерної графіки молодших школярів із легким ступенем порушення інтелектуального розвитку // Наукові записки / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 190. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. С. 85-90. 4. Кашуба Л., Стрілець, В. (2021). НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У КОМПЕНСАЦІЇ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ. <i>InterConf</i>, (42), 362-368. https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2021.033 5. Сердюк Д., Кашуба Л. (2021). СИМПТОМАТИКА ТА МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ АФАЗІЇ У ДОРΟΣЛИХ. Збірник наукових праць SCIENTIA.

	<p>вилучено із https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/9625</p> <p>6. Онтогенетичні аспекти мовлення: методичні рекомендації до вивчення курсу для здбувачів денної форми навчання спеціальність 016 “Спеціальна освіта”, першого (бакалаврського) рівня / укладачі: Барна Х.В., Касьяненко О.М., Кашуба Л.В. Мукачево: МДУ, 2022 72 с. (2,4 др.ар.)</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.nbuiv.gov.ua 2. Бібліотека [Електронний ресурс] // режим доступу: http://library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/ http://exp.phys.univ.kiev.ua/ua/Study/Lab/optics.pdf <p>https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%96%D0%BD%D0%B7%D0%B0</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14766-doslidzhennja-gostroti-zoru.html</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14766-doslidzhennja-gostroti-zoru.html</p> <p>https://scicenter.online/oftalmologiya-scicenter/gostrota-zoru-141557.html</p> <p>https://ukrshealth.ru/rizne/materiali-dlja-likariv/14764-doslidzhennja-binokuljarnogo-zoru.html</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Григорова І.А. Неврологія : національний підручник [за ред. проф. І.А.Григорової, проф. Л.І.Соколової]. Київ : «Медицина», 2015. 640с. 2.Психіатрія і наркологія: нац. підруч. для студентів ВНЗ - мед. ун-тів, ін-тів и акад. Г. Т. Сонник та ін. 3-е вид., випр. Київ : Медицина, 2017. 422 с.
	<p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Віничук С.М. Нервові хвороби : підручник [за ред. проф. С.М.Віничука, проф. Є.Г.Дубенка]. К : «Здоров'я», 2001. 696с. 2.Дитяча психіатрія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закладів ІV рівня акредитації, лікарів-інтернів та лікарів-курсантів вищ. мед. навч. закладів (ф-тів) післядиплом. освіти [за ред. Г. М. Кожина, В. Д. Мішієва]. К : Медицина, 2014. 375 с. 3.Клінічна психіатрія: навчальний посібник [за ред. І.Д.Спіріної]. Дніпро : Домінанта принт, 2018. 124 с. 4.Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих : клінічний посібник [за ред. проф. П.В. Волошина, проф. В.М. Пономаренка, проф. О.К. Напрєєнка, проф. Н.О. Марути та ін.]. Харків : Арсис. 2000. 303с 5.Михальська Ю.А. Особливості фізичного розвитку та психопатологічна структура недорозвитку при інтелектуальних порушеннях. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Випуск 19. Т. 1. 208с. С.150-151

	<p>6. Михальська Ю. А., Рудзевич І. Л. Психогімнастика, як метод корекції емоційної сфери особистості. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Випуск 20. Т. 1. 176 с. С.122-123</p> <p>7. Наркологія : Психічні та поведінкові розлади, спричинені зловживанням психоактивними речовинами: довідкове видання. О. К. Напресенко. Київ : Здоров'я, 2011. 207 с.</p> <p>8. Неврологія : підручник [за ред. проф. В.М.Шевага, проф. А.В.Паснок]. Київ : «Медицина», 2009. 656с.</p>
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.nbu.gov.ua 2. Бібліотека МАУП [Електронний ресурс] // режим доступу: library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf 3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/